

Slides om resonans
– uddrag fra oplægget
'Recovery og resonans'
Temadag 7. maj 2018

Esben Sandvik Tønder

Resonans

Fysik og musik:
Medsvingning og genklang

Relationer:
Et møde, hvor der genereres nyt liv, ny energi

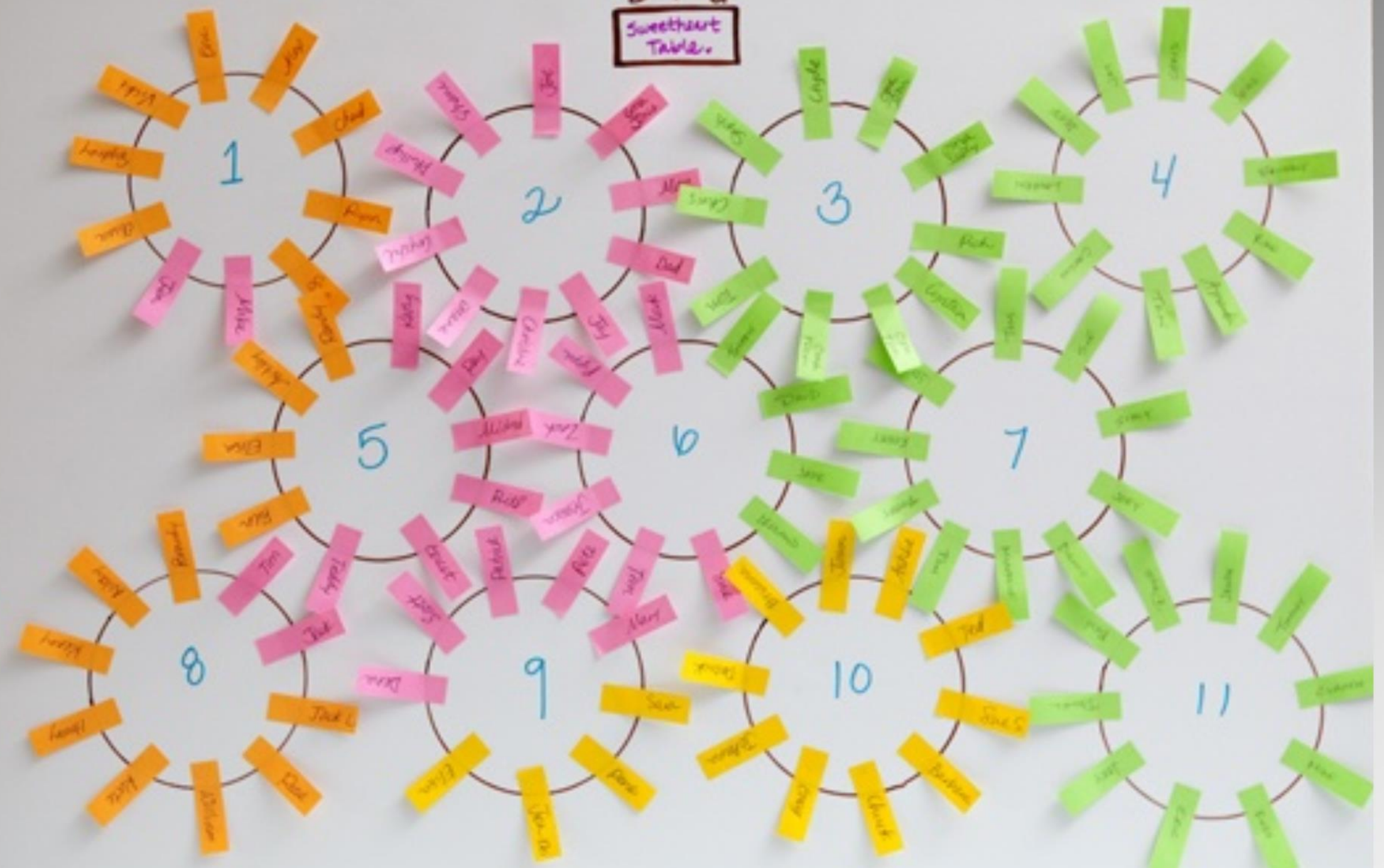

- **Reso**-nans: medsvingning (nyt liv, energi)
- **Disso**-nans: modsvingning (ubehag, uro, vrede angst)
- **No**-nans: ingen svingning (indifferens, ligegyldighed)

B + G
Sweetheart
Table.

Fælles beslutningstagning

Personalet som samarbejdspartnere

*It takes two
to Tango*

A man and a woman are dancing tango in a dark setting. The woman is wearing a black dress and high heels, and the man is wearing a black suit and white shirt. They are in a close embrace, with the man's hands on the woman's waist and the woman's hands on the man's neck. The background is dark, and the floor is a polished wooden surface.

Det betyder noget, hvem partneren er

SOCIAL KRITIK

nr. 138 – juni 2014
Tidsskrift for social analyse & debat

RESONANS – den livgivende relation

Maja Lindemann Sørensen, Michael Freiesleben & Bernhard Jensen (red.)
Foto: Tine Harden

*”Indenfor professionelt hjælpearbejde tror jeg, vi er mange, der er blevet præget af forestillingen om, at hvis vi ”bare” er **dygtige** nok, kan der skabes udviklende kontakt og fortrolighed med de patienter og brugere, som vi har ansvaret for at hjælpe.”*

*”Vi risikerer at gøre mere skade end gavn med tilgangen: at med **professionel viden** og de rette relationsfaglige **kompetencer** kan vi relatere os til og hjælpe alle.”*

Nyt spørgsmål i samarbejdsaftale:

"Er der personale, som du samarbejder særlig godt med?"

+

Interventionsteam

REGION

Orion

Ny netværksmodel

Nysgerrig på

- Hvilken betydning har det, at bruger og medarbejder svinger godt sammen?
- Hvordan kan man i praksis
  - tage hensyn til resonans-forhold
  - give patienter indflydelse på matchning?

Deltagersobservation over 5 dage
4 patient-interviews + 4 medarbejder-interviews

2 cases med forskellige kontekster

RESUMÉ AV INTERVIEWET

Forløp og utfordringer
for beboere

**7 beboer- og medarbejderinterviews +
fokusgruppeinterview**

Nytilflyttet beboer

"Jeg kommer fra et bosted, hvor man stort set ikke har indflydelse på noget som helst, og hvor de går meget op i at vi er beboere og de var personale, og der var meget stor grænse mellem det [...] Jeg kan virkelig se meningen med det, at man ikke bare får plottet nogen på sig: Nå men det her er din kontaktperson, om du kan med dem eller ej. Sådan er det slet ikke her."

Fordele og udfordringer ved ny struktur?

Normalitet

"Det er mere normalt, at det er beboerens valg, end at det er mig, der sidder i et møde her og bliver enig om, at jeg er bedst til "Bente", hvis du er til ham eller omvendt [...] Det er måske det, der er mere lig virkelighedens verden."

*"Du har jo ikke samme kemi med alle mennesker. Det er det, jeg mener med **normalitet**. Vi vælger jo selv vores venner og bekendte og sådan noget, og det skulle beboerne jo sådan set også have lov til her."*

Hvad vælger beboerne ud fra?

- Køn
- alder
- forhåndskendskab
- medarbejderens tilgang
- fælles interesser/projekter
- medarbejdere som rollemodeller
- behov for hjælp til bestemte opgaver

+ Hvordan man svinger/kemi

Resonans som grundlag for samarbejde

Hvis man skal hjælpe et andet menneske med at komme et andet sted hen, så tror jeg ikke, at det nytter noget, hvis den anden ikke kan lide dig eller [ikke] synes, der ligesom er en eller anden form for, ja, resonans."

Beboer: "Det kan være svært at blive mødt af nogen, man ikke bliver mødt af"

Faglighed og resonans

"Fagligheder og erfaringer – erfaringer kan sgu næsten være endnu værre – altså hvis man lever højt på sin mangeårige erfaring, jeg ved ligesom noget, altså, den kan være rigtig, rigtig svær at sætte hen her og så være der med hjertet [...] Fagligheden kan komme til at stå i vejen."

Eksempel på manglende resonans

*”Nu havde jeg selv en behandler i distriktspsykiatrien i Roskilde, jeg overhovedet ikke havde nogen kemi med, og jeg havde også sagt det til dem. En jeg havde i OPUS, og som jeg efterfølgende havde to år ekstra, hvor jeg sagde, jeg vil rigtig gerne have en ny behandler, fordi at, det er ikke fordi, jeg ikke kan lide dig, men **jeg synes bare ikke, der er kemi**”*

*”Jeg endte med at have hende i fire år og aldrig sige noget rigtigt til hende, sådan om hvordan jeg reelt havde det... **Jeg fik intet ud af det**, ud over gratis medicin, ja, det var virkelig forfærdeligt...”*

Eksempel på manglende ressource

"Nu havde jeg siddet som behandler i distriktspsykiatri i mange år, og jeg overrøvede dem, og jeg havde nogen køntaler, og jeg havde også sagt det til dem. En jeg havde sagt det til dem efterfølgende havde jeg sagt det til dem, og jeg vil rigtig gerne have dem som behandler, fordi at, det er ikke fordi, jeg ikke har brug for dig, men **jeg synes bare ikke, der er kemi** mellem os."

"Jeg endte med at arbejde i fire år og aldrig sige noget rigtig godt om sådan om hvordan jeg reelt havde det, og jeg fik intet ud af det, ud over gratis medicin, og det var virkelig forfærdeligt..."

***Deltagerobservation over 5 dage
4 patient-interviews + 4 medarbejder-interviews***

Personale: Resonans gør arbejdet nemmere

”[N]år jeg tænker tilbage på de patientforløb, jeg har haft, der betyder det alt. Altså, de patienter, som jeg nogle gange har fået eskaleret ned, hvor vi har stået i virkelig akutte situationer, der har det handlet om resonans-begrebet, mere end det har handlet om min faglighed eller patientens ønske, jeg kunne opfylde eller ej.”

(medarbejder på PC Ballerup)

Hvad betyder resonante relationer for patienter?

Bl.a. 'mere tillid', 'større åbenhed', 'større samarbejdsvillighed',
'mindre aggression og vold'

Behandlingsdom kunne være undgået

Specielt vigtigt, når man har det dårligt

Er resonansforhold tabu?

*”Jeg kan næsten ikke lide at sige det højt, men der er nogle, jeg brænder for på en anden måde. Og det er så mærkeligt, for det er ikke nogen bestemt kategori [...], der er noget menneskeligt i det. [...] **Det føles næsten helt uartigt at sige det højt.**” (medarbejder på PC Ballerup)*

Patienter: Ømtåleligt spørgsmål

"Jeg tror klart, det kan være en force [...], hvis der netop er en eller anden officiel ting, man kører igennem, så det ikke bliver personligt men bliver en lidt mere strukturel ting, man bare gør."

It takes two to Tango

2 cases med forskellige kontekster

DOI: 10.18261/issn.1504-3010-2017-03-05

To til tango – men hvilke to?

Om resonansbegrebets relevans i en recovery-orienteret psykiatri

Esben Sandvik Tønder

esben.sandvik.toender@regionh.dk

ARTIKKEL

1) "Vi kan bare (ikke) sammen"

**2) Dimension i faglighed -
resonansevne /-følsomhed**

Resonans-fremmende tilgang

Interesse for patienten
som menneske med
- håb,
- drømme og
- interesser

Tør være personlig

Respektfuldt sprog

Møder patienten i
øjnehøjde

Hvem er du

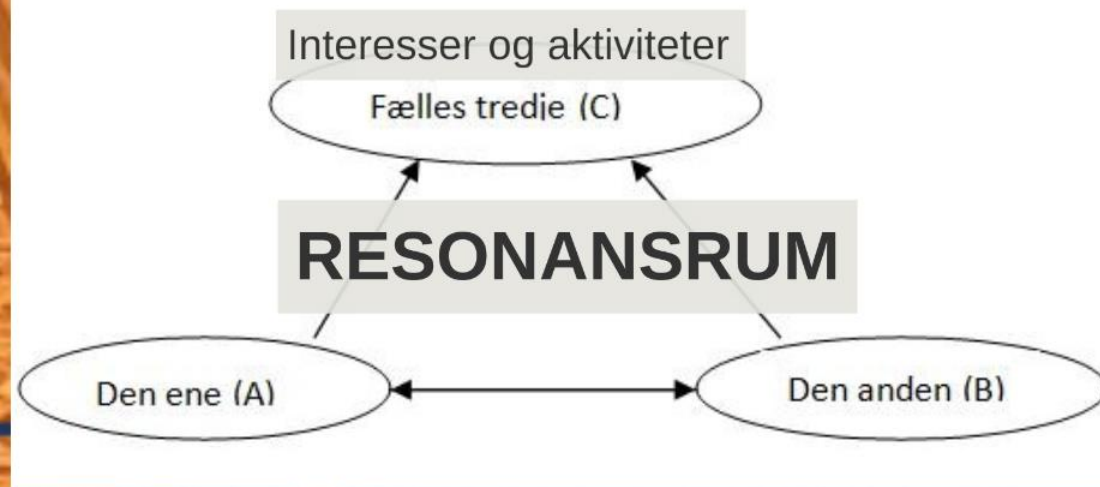

Nøgleord for resonansevne

Nysgerrighed   Intuition
Åbenhed   Ydmyghed
Humor   Tålmodighed
Kreativitet   Timing
                 Improvisation

Hvordan skaber vi bedre rammer for resonante samarbejdsrelationer?

- Vær opmærksom på, om der er resonans
- Ha' mod til at tale om resonans i personalegruppen, med borgere/patienter OG til at skifte ud i relationer
- Styrk evne til at tune ind på den anden (resonansevne)
- Skab fælles resonansrum

spartnere

neren er

Kontekst er afgørende

Løsninger fra et felt kan sjældent overføres direkte til et andet...

Resonans mellem mange aktører...

Recovery

Resonans

Spæk og smæk
Resonans er et fælles rum
Resonansrum
Resonansrum er et rum, hvor der gøres ud af hinanden

Hvordan skaber vi bedre rammer for resonante samarbejdsrelationer?

- Vær opmærksom på, om der er resonans
- Ha' mod til at tale om resonans i personalegruppen, med borgere/patienter OG til at skifte ud i relationer
- Styrk evne til at tune ind på den anden (resonansevne)
- Skab fælles resonansrum

Personalet som "teknikere"

Den kompetente medarbejder kan...
• hjælpe andre
• erstatte enhver kollega med samme funktion

Personalet som samarbejdspartnere

It takes two to Tango

Det betyder noget, hvem partneren er

Kontekst er afgørende

Løsninger fra et felt kan sjældent overføres direkte til et andet...

Tak for dansen!

START